

Dosarul nr. 1ra-1086/22
1-21163923-01-1ra-21072022

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Toma Nadejda,
Judecători – Diaconu Iurie și Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Casir Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui

Savva Alexandru xxxxxx, născut la
xxxxxx xxxxxx, originar și domiciliat în
xxxxxx xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.11.2021 – 02.02.2022;

Instanța de apel: 18.02.2022 – 07.04.2022;

Instanța de recurs: 21.07.2022 – 19.10.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 02 februarie 2022, *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Savva Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 11 (unsprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

- art. 290 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total pedepselor stabilite, i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă de 12 (doisprezece) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

A fost dispusă încasarea de la Savva Alexandru în contul statului suma de 3 818 (trei mii opt sute optsprezece) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că, Savva Alexandru, la 30 septembrie 2021, aproximativ la ora 13:00, acționând cu

intenție directă în scopul satisfacerii poftei sexuale, l-a ademenit în propria casă de locuit, amplasată pe str. xxxxxx xxxxxx, xxxxxx xxxxxx xxxxxx xxxxxx, pe minorul xxxxxx xxxxxx, născut la xxxxxx xxxxxx, despre care cunoștea cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 14 ani, unde, profitând de imposibilitatea victimei de a-și exprima voința, datorată vârstei fragede, l-a supus acțiunilor violente cu caracter sexual prin acte de homosexualitate, introducându-i membrul viril în rect.

Potrivit concluziilor raportului de constatare medico-legală nr. 202102P2946 din 29.10.2021, rezultatul investigației endoscopice a stabilit la xxxxxx xxxxxx xxxxxx xxxxxx, prezența unei fisuri anale, formată în rezultatul unei traume mecanice a mucoasei, cauzarea căreia în rezultatul introducerii în rect a unui corp semidur nu se exclude.

Acțiunile lui Savva Alexandru, au fost încadrate în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, adică homosexualitatea, profitând de imposibilitatea persoanei de a-și exprima voința, asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani.

Tot el, începînd cu o dată nestabilă de organul de urmărire penală, pînă la 30 septembrie 2021, periclitînd relațiile sociale cu privire la circulația legală de muniții, intenționat, fără a avea autorizație corespunzătoare, a păstrat în casa de locuit, amplasată în xxxxxx xxxxxx, xxxxxx xxxxxx, 21 cartușe militare de calibrul 5.45x39 mm, care se referă la categoria munițiilor letale, și care au fost ridicate în cadrul cercetării la fața locului din 30.09.2021.

Acțiunile lui Savva Alexandru, au fost încadrate în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, adică păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare.

3. Procurorul în Procuratura raionului Dubăsari, Tatiana Țurcanu, a contestat sentința cu apel, solicitînd casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Savva Alexandru să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a), 290 alin. (1) Cod penal, și cu aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, să-i fie stabilită pentru infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar pentru infracțiunea prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor stabilite, să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 15 (cincisprezece) ani 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului a indicat că, necătînd la faptul că inculpatul a solicitat judecarea cauzei în procedura specială prevăzută de art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, beneficiind de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în cadrul pedepsei cu închisoarea, în lipsa stării de recidivă periculoasă, prima instanță avînd posibilitatea stabilirii

unei pedepse cu închisoarea cuprinsă între 6 (șase) ani 8 (opt) luni și 13 (treisprezece) ani 4 (patru) luni, nu a ținut totuși cont de faptul că, în cazul recidivei periculoase, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, nu putea stabili inculpatului Savva Alexandru o pedeapsă cu închisoare mai mică de o treime din maximul pedepsei (20 ani) prevăzute de prezentul articol, care constituie 13 ani și 4 luni. Astfel, prima instanță nu a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei penale și contrar prevederilor art. 61 Cod penal, i-a stabilit inculpatului o pedeapsă care nu va atinge scopul de corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și din partea altor persoane.

Partea acuzării a menționat că, deși prima instanță corect a stabilit că, inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal în stare de recidivă periculoasă, totuși nu a ținut cont de prevederile art. 82 alin. (2) Cod penal.

4. Avocatul Kovaliova Galina în numele inculpatului Savva Alexandru, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului recunoscut vinovat de infracțiunile incriminate, să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, chiar și cu aplicarea legii cu privire la amnistie, în caz de a putea fi aplicată.

În motivarea apelului a indicat că, pedeapsa stabilită inculpatului este prea aspră, la stabilirea acesteia nu s-a luat în calcul faptul că a recunoscut vina integral, cât și faptul că partea vătămată nu a înaintat careva pretenții în partea acțiunii civile.

A evidențiat că, circumstanțele care atenuază răspunderea inculpatului sunt contribuirea activă la descoperirea infracțiunii cu recunoașterea vinovăției, ultimul a cooperat activ cu ancheta și participat la toate acțiunile procedurale, a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și nu a solicitat administrarea noilor probe.

Partea apărării a menționat că, inculpatul la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, are loc permanent de muncă, lucrează adițional și singur se întreține pe sine, astfel pedeapsa stabilită acestuia nu v-a duce la corectarea lui și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ci din contra v-a influența negativ asupra reeducării sale.

5. Inculpatul Savva Alexandru, depus apel prin care a solicitat casarea parțială a sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului a indicat că, pedeapsa stabilită de către prima instanță este una prea aspră și a solicitat să-i fie aplicate prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală cu reducerea pedepsei cu 1/3 din termenul stabilit.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2022, apelurile declarate în cauză au fost respinse ca nefondate, cu

menținerea sentinței contestate.

6.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că, verificând în ansamblu probele cauzei penale, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, a ajuns la concluzia despre existența în acțiunile inculpatului Savva Alexandru a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, conform semnelor constitutive ale infracțiunii de homosexualitate, săvârșită profitând de imposibilitatea persoanei de a-și exprima voința, asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani, cât și indicilor calificativi a infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare, vinovăția inculpatului, fiind pe deplin dovedită.

Astfel, instanța de apel a reținut că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364/1 Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele Codului de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că, instanța de apel nu urmează să rețină o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și constatată de către prima instanță.

Cu referire la infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal:

Instanța de apel a menționat că, deși inculpatul Savva Alexandru a recunoscut vinovăția integral în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, vinovăția acestuia se mai dovedește și prin probele administrate legal în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată, după cum urmează:

- declarațiile inculpatului Savva Alexandru;
- declarațiile părții vătămate minore xxxxxx xxxxxx (f. d. 27-32);
- declarațiile reprezentantului legal a părții vătămate minore, xxxxxx xxxxxx (f. d. 44);
- declarațiile martorului xxxxxx xxxxxx (f. d. 45);
- declarațiile martorului xxxxxx xxxxxx (f. d.46);
- raportul de constatare nr. 202102P2946 din 29.10.2021 (f. d. 53-55);
- raportul de expertiză judiciară nr. 202135A0643 din 22.10.2021 (f. d. 65-68);
- plângerea depusă de xxxxxx xxxxxx, înregistrată în REI-I al Procuraturii raionului Dubăsari, cu nr. 1PR-18/21 din 20.09.2021 (f. d. 7);
- informația telefonică înregistrată în R-II al IP Dubăsari cu nr. 1837 din 30.09.2021 (f. d. 10);

Astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, fiind recunoscute integral de către inculpat, just a încadrat acțiunile prejudiciabile ale ultimului ca infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, conform semnelor constitutive ale infracțiunii de

homosexualitatea, săvârșită profitând de imposibilitatea persoanei de a-și exprima voința, asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani. Or, vârsta de sub 14 ani a copilului victimă minoră a rezultat în mod evident din statura, corpolența și dezvoltarea fizică a acestuia, cât și au fost cunoscute în mod evident inculpatului, acesta fiind vecin cu victima minoră și cunoștea că acesta numai urmează să meargă în clasa I la școală.

Cu referire la infracțiunea prevăzută de art. art. 290 alin. (1) Cod penal:

Instanța de apel a constatat că, deși inculpatul Savva Alexandru a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal, vinovăția acestuia se confirmă și prin probele după cum urmează:

- declarațiile inculpatului Savva Alexandru;
- declarațiile martorului Braducean Iurie (f. d. 17);
- declarațiile martorului Prodan Andrian (f. d. 18);
- proces-verbal de cercetare la fața locului, la care a fost anexată planșa fotografică, ridicat în copie din cadrul cauzei penale nr. 2021138014;
- proces-verbal de cercetare la fața locului din 30.09.2021 (f. d. 12-16);
- raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-4062 din 18.10.2021 (f.d. 22-24);
- procesul-verbal de constatare a faptei, înregistrat în REI-1 a IP Dubăsari sub nr. 264 din 18.10.2021 (f. d. 4);
- proces-verbal de ridicare a documentelor din 27.10.2021 (f. d. 10);
- informația înregistrată în REI-2 a IP Dubăsari sub nr. 1837 din 30.09.2021 (f. d. 11);

Astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, a stabilit corect situația de fapt, dând faptei reținute în sarcina inculpatului Savva Alexandru, încadrarea juridică corectă în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, conform semnelor constitutive ale infracțiunii, păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare.

Cu referire la solicitarea părții apărării privind aplicarea actului de amnistie în privința inculpatului Savva Alexandru, instanța de apel a reținut-o ca fiind nefondată și a respins-o, or, art. (1) al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, statuează expres că, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2-5, 7, 8.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, potrivit art. 6 alin. (1), lit. a/1) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, prevederile art. 1-5 nu se aplică

persoanei: bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare.

Instanța de apel a subliniat că, potrivit revindicării (f.246) eliberate pe numele inculpatului Savva Alexandru s-a constatat că, ultimul nu este la prima abatere de la legea penală, având înscrise pe numele său un șir de infracțiuni, printre care inclusiv și o infracțiune prevăzută de art. 175 Cod penal, care potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, este o infracțiune gravă și pentru care a fost condamnat și a ispășit pedeapsa cu închisoare, ceea ce dă dovadă că, prevederile art. 1-2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (nr. 243 din 24.12.2021) nu sunt aplicabile inculpatului (f.d. 38-39).

Instanța de apel a evidențiat că, inculpatul Savva Alexandru nu poate beneficia de exigențele actului de amnistie pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, or, ultimul a mai fost condamnat anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, pedeapsa pentru care a executat-o în penitenciar. La fel, și prevederile art.6 alin.(1) lit. d) din Legea menționată supra, în mod imperativ prevăd inaplicabilitatea acestei legi inculpaților învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 Cod penal, și pe cale de consecință în privința numitului nu poate fi aplicat actul de amnistie.

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a menționat că, concluzia primei instanțe este corespunzătoare stării de drept și întemeiată din punct de vedere al principiilor stabilirii pedepsei penale, cauza fiind judecată în baza prevederilor art. 364/1 alin. (4) Cod de procedură penală, inculpatul Savva Alexandru, declarând că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, și în asemenea caz, după adoptarea încheierii privind admiterea cererii de judecare în această ordine, părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei, inculpatul neputând renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate, în vederea contestării circumstanțelor de drept constatate în actul de învinuire.

De asemenea, instanța de apel a considerat că nu sunt temeiuri de a interveni în sentința primei instanțe nici în partea stabilirii pedepsei inculpatului, or, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă inculpatului s-a ținut cont de toate circumstanțele de fapt ale cauzei penale, cât și de datele despre persoana inculpatului, fiind respectate regulile de individualizarea pedepsei vinovatului și fiind aplicată o pedeapsă echitabilă, legală și proporțională faptelor prejudiciabililor comise, cu respectarea inclusiv și prevederilor art. 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, privind reducerea pedepsei vinovatului în măsura prevăzută de lege când cauza s-a examinat și sentința s-a adoptat potrivit prevederilor de examinarea cauzei pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, fiind coroborată această

regulă și cu prevederile art. 82 alin.(2) Cod penal, cu privire de limita minimă a pedepsei ce poate fi stabilită în cazul recidivei periculoase.

Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 34, 61, 75, 76-78 Cod penal, cu respectarea prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod procedură penală, și i-a stabilit o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunile săvârșite, deoarece a ținut cont de gravitatea infracțiunilor, din care una se califică ca infracțiune excepțional de gravă, iar alta ca mai puțin gravă, ambele infracțiuni fiind săvârșite cu intenție, de motivul comiterii acestora, de persoana celui vinovat, care anterior a fost condamnat nu de o singură dată, inclusiv și la pedeapsa cu închisoare cu executare, prezența antecedentelor penale nestinse, recunoașterea vinei de către cel vinovat, ajungând la convingerea că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar în condiții de izolare de societate.

Astfel, instanța de apel a conchis că, inculpatul Savva Alexandru este predispus la săvârșirea infracțiunilor, or anterior a săvârșit o infracțiune similară. Prin urmare, acest fapt constituie temei de a considera că o pedeapsă mai blândă nu va asigura realizarea scopului Legii penale.

Instanța de apel a concluzionat că, argumentele invocate de partea apărării și însuși a inculpatului sunt nefondate or, stabilirea unei sancțiuni mai blânde nu va fi în concordanță cu scopul legal al pedepsei penale.

Cu referire la argumentul invocat de partea acuzării precum că prima instanță a stabilit o pedeapsă prea blândă și nu a ținut cont de prevederile art. 82 alin.(2) Cod penal, instanța de apel a conchis că acesta este neîntemeiat din următoarele considerente.

Sanțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, prevede o pedeapsă sub formă de închisoare de la 10 la 20 de ani sau cu detențiune pe viață, iar pentru art. 290 alin.(1) Cod penal, prevede o pedeapsă sub formă de închisoare de pînă la 3 ani.

Prin prisma art. 364/1 Cod de procedură penală, instanța urmează să stabilească noi limite cu care va opera la stabilirea pedepsei inculpatului. Astfel, se va reduce cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, stabilindu-i-se noi limite potrivit art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, limita minimă va fi de 6 ani și 8 luni și maximă va fi de 30 ani (în condițiile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa detențiune pe viață se va înlocui cu 30 de ani închisoare), iar pentru art. 290 alin. (1) Cod penal, limita minimă prevăzută de art. 70 alin. (2) Cod penal, de la 3 luni și limita maximă va fi de 2 ani.

Totodată, pornind de la faptul că, inculpatul Savva Alexandru anterior a fost condamnat pentru o infracțiune intenționată gravă (sentința din 26.04.2018 a Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) în baza art. 175 Cod penal, la 2 ani închisoare cu executare), a executat pedeapsa cu închisoare în penitenciar și de la ieșirea din închisoare nu a expirat termenul limită (6 ani) prevăzut de art. 111 alin. (1) lit. h) Cod penal, pentru stingerea antecedentului

penal, a săvârșit din nou cu intenție o infracțiune excepțional de gravă, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță în mod just a constatat că la caz, inculpatul a săvârșit o infracțiune în stare de recidivă periculoasă.

Or, conform art. 34 alin.(1) Cod penal, se consideră recidivă săvârșirea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție. Iar, potrivit prevederilor art. 34 alin.(2) lit. b) Cod penal, recidiva se consideră periculoasă dacă persoana anterior condamnată pentru o infracțiune intenționată gravă sau deosebit de gravă a săvârșit din nou cu intenție o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă.

Astfel, instanța de apel a reținut că, în speță prima instanța corect a aplicat prevederile art. 82 alin. (1)-(2) Cod penal, mărimea pedepsei pentru recidiva periculoasă și deosebit de periculoasă nu poate fi mai mică de o treime din maximul pedepsei prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a Codului penal.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că, pedeapsa stabilită inculpatului reiese din limitele noi apreciate potrivit art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, coroborat cu prevederile art. 82 alin. (2) Cod penal, ceea ce rezultă că, inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, urma a fi stabilită o pedeapsă între minimul de 10 ani închisoare (nu mai puțin decât 1/3 din maximul celei mai aspre pedepse de 30 ani (se înlocuiește detențiune pe viață în condițiile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, coroborat cu art. 82 alin.(2) Cod penal) și maximul de 30 ani (la fel, înlocuită detențiune pe viață în condițiile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală), iar pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, va fi limita minimă de 1 an și limita maximă va fi de 2 ani.

Instanța de apel a indicat că, ținând cont de prevederile legale citate supra, de împrejurările constatate în urma cercetării judecătorești, avînd în vedere persoana inculpatului și poziția ultimului vis-a-vis de pedeapsă, de poziția părții apărării, de concluziile greșite ale acuzatorului de stat, precum și de circumstanțele în care s-a produs și a fost comisă infracțiunea, instanța ierarhic inferioară just și întemeiat a ajuns la concluzia că realizarea scopului pedepsei penale de reeducare a făptuitorului și de prevenire a săvârșirii de către acesta a unor noi infracțiuni poate fi atins prin stabilirea inculpatului Savva Alexandru a următoarelor limite de pedeapsă: în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, a unei pedepse de 11 (unsprezece) ani închisoare, în baza art. 290 Cod penal, a unei pedepse de 1 (unu) an și 6 (șase) luni închisoare.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat că, prima instanță în mod just în conformitate cu art. 84 alin.(1) Cod penal, întemeiat prin cumul total al pedepselor aplicate lui Savva Alexandru pentru fiecare infracțiune săvârșită, a stabilit pentru concurs de infracțiuni prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) și art. 290 alin. (1) Cod penal, pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani 6 (șase) luni, ceea ce este în limita sancțiunilor legii penale și prevederilor menționate supra.

Astfel, instanța de apel a conchis că, pedeapsa stabilită inculpatului Savva Alexandru a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

7. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Casir Alexandru, invocând temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a deciziei în partea ce ține de individualizarea pedepsei, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului partea acuzării menționează că, instanțele de fond la individualizarea pedepsei nu au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de către inculpatul Savva Alexandru, astfel încât, fapta imputată fiind din categoria celor excepțional de grave, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, unica și indiscutabila metodă de reeducare și corijare a inculpatului fiind condamnarea acestuia la pedeapsa reală.

Astfel, menționează că, instanța de apel urma să țină cont că, inculpatul de la bun început nu a demonstrat nici o remușcare pentru fapta care a fost diferit justiției, mai mult anterior inculpatul s-a aflat în conflict cu Legea, or prin sentința Judecătoriei Criuleni din 26 aprilie 2018 a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 175 Cod penal; la fel condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2), 187 alin. (2), 290 alin. (1) Cod penal (f. d. 142, 151-159,), de 17 ori sancționat pentru săvârșirea contravențiilor (f.d. 141)

Partea acuzării indică că, infracțiunile privind viața sexuală, sunt infracțiuni contra persoanei, de aceea, aceste infracțiuni au o profundă semnificație antisocială, care generează repercusiuni deosebit de dăunătoare pe plan social, periclitând desfășurarea normală a vieții sexuale a persoanelor.

Susține că, legea penală apără inviolabilitatea sexuală a persoanei, chiar și atunci când, în unele situații se atestă manifestarea voinței victimei, or în cazul din speța supusă examinării se constată că, victima datorită vârstei fragede de aproximativ 7 ani, nu a fost capabilă să aprecieze independent semnificația etico-socială a propriei decizii, circumstanțe care în cazul de învinuire a lui Savva Alexandru, a și fost exploatate de făptaș.

A evidențiat că, pericolul social al infracțiunilor pentru care inculpatul Savva Alexandru, a fost diferit justiției, constă în depravarea morală a victimei care a fost supusa abuzului sexual, acestea la rândul său fiind urmate de marcarea profundă a victimei, fapt ce denotă că astfel de categorii de infracțiuni, nu pot fi tolerabile.

Partea acuzării consideră că, concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului Savva Alexandru sunt greșite și

neconforme scopului legii penale, principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, fapt ce denotă că decizia adoptată în prezenta cauză penală, la motivarea stabilirii pedepsei contravine normelor enunțate, astfel încât inculpatului i-a fost stabilită pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, eroare de drept care poate fi reparată, doar prin casarea parțială a deciziei.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă, că titularul acestuia invocă în calitate de temeiuri pentru casarea hotărârii instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: *6) hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței precum și 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Astfel, având în vedere că titularul cererii de recurs consideră că decizia instanței de apel nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei penale, analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, stabilesc că decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Așadar, cu referire la criticile invocate de partea acuzării precum că

instanța de apel, a adoptat o soluție insuficient motivată în partea individualizării pedepsei penale, Colegiul penal relevă că nu s-a stabilit presupusa eroare de drept invocată de către recurent, or, din conținutul deciziei recurate rezultă în mod clar raționamentele care au fundamentat soluția instanțelor de fond prin care Savva Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 11 (unsprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, și potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total pedepselor stabilite, fiindu-i stabilită o pedeapsă definitivă de 12 (doisprezece) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Colegiul penal menționează, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

În acest sens, Colegiul penal stabilește, că în speță, nu a fost comisă nici o eroare de drept, așa precum se susține de către partea acuzării, or, pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, dar discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Astfel, instanța de recurs nu a stabilit în speță existența erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocate de către procuror.

Sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că procurorul consideră că instanțele de fond, contrar prevederilor legale au individualizat și stabilit pedeapsa inculpatului, însă analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al

infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Din actele cauzei rezultă că prin sentința primei instanțe, Savva Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 11 (unsprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, și potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total pedepselor stabilite, fiindu-i stabilită o pedeapsă definitivă de 12 (doisprezece) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Prin urmare, instanța de apel judecând în ordine de apel cauza penală în

priviința lui Savva Alexandru, ținând cont de prevederile art. 7, 34, 61, 75, 76-78 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, din care una se califică ca infracțiune excepțional de gravă, iar alta ca mai puțin gravă, ambele infracțiuni fiind săvârșite cu intenție, de motivul comiterii acestora, de persoana celui vinovat, care anterior a fost condamnat nu de o singură dată, inclusiv și la pedeapsa cu închisoare cu executare, prezența antecedentelor penale nestinse, recunoașterea vinei de către cel vinovat, corect a stabilit că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar în condiții de izolare de societate.

Totodată, pornind de la faptul că, inculpatul Savva Alexandru anterior a fost condamnat pentru o infracțiune intenționată gravă (sentința din 26.04.2018 a Judecătorei Criuleni (sediul Dubăsari) în baza art. 175 Cod penal, la 2 ani închisoare cu executare), a executat pedeapsa cu închisoare în penitenciar și de la ieșirea din închisoare nu a expirat termenul limită (6 ani) prevăzut de art. 111 alin. (1) lit. h) Cod penal, pentru stingerea antecedentului penal, a săvârșit din nou cu intenție o infracțiune excepțional de gravă, Colegiul penal reține că, instanța de apel corect a concluzionat și constatat că la caz, inculpatul a săvârșit o infracțiune în stare de recidivă periculoasă.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că prevederile art. 82 alin. (1)-(2) Cod penal, precum că mărimea pedepsei pentru recidiva periculoasă și deosebit de periculoasă nu poate fi mai mică de o treime din maximul pedepsei prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a Codului penal, inculpatul Savva Alexandru fiind predispus la săvârșirea infracțiunilor, or anterior a săvârșit o infracțiune similară. Prin urmare, acest fapt constituind temei de a considera că o pedeapsă mai blândă nu va asigura realizarea scopului Legii penale.

Colegiul penal reține că, instanța de apel a ținut cont că, pedeapsa stabilită inculpatului reiese din limitele noi apreciate potrivit art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, coroborat cu prevederile art. 82 alin. (2) Cod penal, ceea ce rezultă că, inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, urma a fi stabilită o pedeapsă între minimul de 10 ani închisoare (nu mai puțin decât 1/3 din maximul celei mai aspre pedepse de 30 ani (se înlocuiește detențiune pe viață în condițiile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, coroborat cu art. 82 alin.(2) Cod penal) și maximul de 30 ani (la fel, înlocuită detențiune pe viață în condițiile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală), iar pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, va fi limita minimă de 1 an și limita maximă va fi de 2 ani.

Așadar, Colegiul penal reține, că instanța de apel, individualizând pedeapsa inculpatului a ținut cont de prevederile legale expuse supra și a motivat stabilirea față de inculpat a pedepsei penale, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei, și prin urmare, instanța de apel corect a concluzionat că pedeapsa stabilită inculpatului, este una echitabilă, care va contribui la realizarea scopului

pedepsei penale de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului și de prevenire de săvârșirea de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de către alte persoane.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată, că argumentele recursului privind lipsa de motivare a concluziilor instanței de apel privind individualizarea pedepsei stabilite inculpatului sunt neîntemeiate, deoarece concluziile instanței de apel în acest sens sunt corecte și pe larg motivate, iar pedeapsa stabilită inculpatului se încadrează în limitele prevăzute de legea penală, fiind individualizată cu respectarea exigențelor legii.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului Savva Alexandru, pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel nu a comis erori de drept, iar pedeapsa stabilită inculpatului este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Având în vedere cele relatate, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a admis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Casir Alexandru, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Casir Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui **Savva Alexandru xxxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **24 noiembrie 2022.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Diaconu Iurie

Boico Victor